

До спеціалізованої вченої ради
Д 26.732.01 в Державному науково-дослідному
інституті Міністерства внутрішніх справ
України
01011, м. Київ-11, пров. Євгена Гуцала, 4 а,

ВІДГУК
офіційного опонента на дисертацію
КОЛОМІЄЦЬ НАТАЛІЇ ВОЛОДИМИРІВНИ
«Заохочення у кримінально-виконавчому праві:
теоретичні засади та практика застосування»,
поданої на здобуття наукового ступеня доктора юридичних наук за
спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та криминологія; кримінально-
виконавче право

Важливою складовою сучасного етапу реформування правової і правоохоронної системи України є подальший розвиток кримінально-правової науки, першочерговим завданням якої є розроблення теоретично обґрунтованих пропозицій, спрямованих на вдосконалення законодавства та підвищення ефективності правозастосовної практики.

Необхідність дослідження процесу застосування заходів заохочення та заохочувальних норм до засуджених осіб не викликає сумніву, оскільки ця проблема залишається недостатньо дослідженою. Попри очевидну наукову і практичну значущість, у науці кримінально-виконавчого права бракує комплексних досліджень цього важливого питання. Зважаючи на це, здійснене дисертантом дослідження має вагомое теоретичне і практичне значення, воно передусім спрямоване на вирішення конкретних правотворчих та правозастосовних проблем.

Актуальність проведеного дослідження визначають проблеми законодавчої та правозастосовної практики диференціації та індивідуалізації кримінального покарання, яке досягається, зокрема, через застосування заходів заохочення до засуджених. Започаткована реформа системи виконання та відбування кримінальних покарань вимагає формування дієвої та ефективної системи заохочення засуджених

до правомірної поведінки та відповідних законодавчих змін, які б відповідали міжнародним та європейським стандартам.

Ступінь обґрунтованості та достовірності наукових положень, висновків і пропозицій, сформульованих у дисертації, забезпечується кількома чинниками – широтою опрацьованої джерельної бази, критичним аналізом матеріалів правозастосовної практики, використанням різноманітних методів наукового пізнання, логічним і послідовним викладенням матеріалу.

У ході написання роботи дисертант опрацював значний масив юридичної і спеціальної літератури та архівних матеріалів. Вагомою є й емпірична база дослідження: опитано 631 працівника органів та установ виконання покарань, що здійснюють застосування заходів заохочення на практиці; опрацьовано матеріали судової статистики, а також статистичні дані органів і установ виконання покарань.

Структура дисертації відповідає тим завданням, які поставив перед собою автор (с. 2–3). Н.В. Коломієць логічно викладає й аналізує теоретичний та практичний матеріал, вміє формулювати виважені й узагальнені висновки, застосовувати різноманітні методи наукового пізнання.

Характерною особливістю дисертаційного дослідження Н.В. Коломієць є його полемічний характер. Аналізуючи погляди науковців з тих чи інших проблем заохочень у кримінально-виконавчому праві, автор обстоює думку, що пріоритетною метою покарання має бути, поза сумнівом, виправлення засуджених, а для демократичної правової держави небайдуже, якими кримінально-правовими та кримінально-виконавчими заходами досягається виправлення й ресоціалізація засуджених, висловлює й аргументує власну позицію, докладно її обґрунтовує, посиляючись на положення законодавства й доктрини кримінального та кримінально-виконавчого права, водночас із повагою ставлячись до підходів, висловлених іншими вченими.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертаційна робота за характером і змістом розглянутих проблем є першим в Україні комплексним монографічним дослідженням, у якому на

доктринальній основі, комплексно, із використанням сучасних методів пізнання, здобутків вітчизняної та зарубіжної правничої науки визначено шляхи розв'язання правових проблем, пов'язаних із застосуванням заходів заохочення до осіб, які відбувають кримінальні покарання. Обґрунтовано нові теоретичні та прикладні положення й пропозиції. У роботі сформульовано низку наукових положень, висновків і пропозицій, нових в теоретичному аспекті й важливих для практики.

У зв'язку з цим, автор справедливо відзначає необхідність вирішення таких наукових завдань: 1) вивчити стан наукової розробленості проблем застосування заходів заохочення в кримінально-виконавчому праві; 2) розробити методологічну основу дослідження заохочення в кримінально-виконавчому праві; 3) дослідити правове заохочення як форму державного схвалення соціально очікуваної поведінки; 4) розкрити проблему розуміння заохочення як особливого виду стимулювання поведінки засуджених; 5) визначити основні проблеми класифікації заходів заохочення, що застосовуються до засуджених; 6) сформулювати значення заходів заохочення для виправлення і ресоціалізації засуджених; 7) визначити співвідношення умовно-дострокового звільнення від відбування покарання та заміни невідбутої частини покарання більш м'яким з іншими заохочувальними нормами; 8) визначити місце умовно-дострокового звільнення та заміни невідбутої частини покарання у структурі заходів заохочення; 9) проаналізувати процесуальний порядок застосування умовно-дострокового звільнення та заміни невідбутої частини покарання більш м'яким; 10) дослідити кримінологічні проблеми застосування умовно-дострокового звільнення та заміни невідбутої частини покарання більш м'яким; 11) проаналізувати види заходів заохочення, підстави та порядок їх застосування до осіб, які відбувають покарання, не пов'язані із позбавленням волі; 12) здійснити системний аналіз покарань, не пов'язаних з позбавленням волі та заходів заохочення в європейських країнах; 13) обґрунтувати пріоритетні напрями розвитку кримінально-виконавчої системи шляхом імплементації міжнародного досвіду практики застосування заходів заохочення

у вітчизняне законодавство; 14) сформулювати пропозиції щодо вдосконалення законодавства про застосування заходів заохочення засуджених.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами. Дисертаційне дослідження відповідає вимогам Стратегії реформування судоустрою, судочинства та суміжних правових інститутів на 2015–2020 роки, затвердженої Указом Президента України 20 травня 2015 року № 276/2015, Концепції реформування (розвитку) пенітенціарної системи України, затвердженої розпорядженням Кабінету Міністрів України від 13 вересня 2017 № 654-р, середньостроковому плану пріоритетних дій Уряду до 2020 року, затвердженого розпорядженням Кабінету Міністрів України від 3 квітня 2017 р. № 275-р, пріоритетним напрямом розвитку правової науки на 2016–2020 роки. Дисертація виконана в рамках теми наукових досліджень кафедри кримінального права та правосуддя юридичного факультету Чернігівського національного технологічного університету «Проблеми захисту прав і свобод людини і громадянина у кримінальному провадженні» (державний реєстраційний номер 0116U003640). Тема дослідження затверджена на засіданні вченої ради Чернігівського національного технологічного університету (протокол № 2 від 23.02.2015).

Об'єктом дослідження є суспільні відносини у сфері застосування заохочувальних норм у кримінально-виконавчому праві.

Предметом дослідження є заохочення у кримінально-виконавчому праві, теоретичні засади та практика застосування.

Достовірність наукових положень, висновків і рекомендацій, які виносяться на захист. Для досягнення обґрунтованості теоретичних висновків і достовірності емпіричних результатів використано комплекс методів і прийомів наукового пізнання, а саме діалектичний підхід – як філософський фундаментальний метод пізнання, що дозволяє розглянути правові явища в їхньому розвитку, взаємозв'язку і взаємодії (підрозділи 1.1, 2.1, 3.1); дескриптного методу у вивченні та аналізі історико-філософського становлення понять, що безпосередньо стосуються застосування заходів заохочення

(підрозділи 1.1, 3.1); компаративістський та історичний – при дослідженні та аналізі норм чинного законодавства, що регулює загальні питання застосування заходів заохочення до засуджених, а також у ході аналізу зарубіжного досвіду (підрозділи 1.2, 2.1, 3.1, 5.1); соціологічні методи (анкетування, опитування, вивчення офіційних, наукових та бібліографічних джерел) – у процесі збору та накопичення наукової інформації про об’єкт і предмет дослідження (розділ 1, розділ 2, розділ 3, розділ 4, розділ 5); статистичний – при зборі та аналізі статистичних даних щодо діяльності органів та установ виконання покарань, під час анкетування персоналу уповноваженого органу пробації (до 01.01.2017 – кримінально-виконавча інспекція), засуджених (підрозділи 2.3, 3.3); логіко-юридичний – при розробці пропозицій з удосконалення чинного законодавства (підрозділи 2.3, 3.3).

Теоретичну базу дослідження становлять наукові праці в галузі філософії, соціології, психології, педагогіки, теорії держави та права, кримінального права, кримінології, кримінально-виконавчого права, інших галузей знань, що містять положення щодо застосування заходів заохочення.

Нормативною основою дослідження є положення Конституції України, міжнародно-правових актів; норми кримінального, кримінально-виконавчого законодавства України.

Емпірична база. Дослідження здійснювалося не тільки на теоретичному рівні, але й шляхом вивчення матеріалів, які характеризують стан, структуру, динаміку застосування заходів заохочення до засуджених. У межах дослідження проведено анкетування 631 працівника органів та установ виконання покарань, що здійснюють застосування заходів заохочення на практиці; наведено матеріали судової статистики, а також статистичні дані органів і установ виконання покарань.

Наукова новизна одержаних результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших монографічних досліджень, у якому на доктринальній основі, комплексно, з використанням сучасних методів пізнання, здобутків вітчизняної та зарубіжної правничої науки визначено шляхи розв’язання

правових проблем, пов'язаних із застосуванням заходів заохочення до осіб, які відбувають кримінальні покарання.

Теоретичне і практичне значення одержаних результатів.

Сформульовані й аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції впроваджено та надалі може бути використано насамперед з метою удосконалення практичної діяльності органів та установ виконання покарань у сфері застосування заходів заохочення. Окрім цього, результати дослідження використані у *нормопроектуванні* та *правотворчій* діяльності Верховної Ради України – використання рекомендацій у процесі підготовки до прийняття нових нормативно-правових актів, унесення змін до чинного законодавства (Довідка від народного депутата України № 707 від 1 лютого 2018 р.), у правозастосовній діяльності органів та установ виконання покарань під час реалізації нормативних положень кримінально-виконавчого законодавства щодо застосування заходів заохочення до засуджених (Акт впровадження Центрального МРУ з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції від 05 лютого 2018 р., Акт впровадження управління пробації Центрального МРУ з питань виконання кримінальних покарань та пробації Міністерства юстиції від 06 лютого 2018 р.), у науково-дослідній сфері основні положення та висновки дисертації можуть стати основою для подальших наукових розвідок, розробки теоретичних і прикладних питань, у навчальному процесі положення дисертації були використані для підготовки навчально-методичних комплексів із дисципліни «Кримінально-виконавче право», науково-педагогічним складом кафедри кримінального права та правосуддя юридичного факультету навчально-наукового інституту права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету (Акт впровадження Чернігівського національного технологічного університету від 25 січня 2018 р.), Академії Державної пенітенціарної служби під час проведення всіх форм занять з студентами при викладанні дисциплін «Кримінальне право», «Кримінальне процесуальне право», «Кримінально-виконавче право» (Акт впровадження Академії Державної пенітенціарної

служби від 18 січня 2018 р. № 17/94), науково-педагогічним складом кафедри правових дисциплін Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка під час проведення всіх форм занять з студентами при викладанні дисципліни «Кримінальне право» (Акт впровадження Національного університету «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка від 12 січня 2018 р.).

Особистий внесок здобувача. Дисертаційне дослідження виконано здобувачем самостійно. Усі сформульовані у ньому висновки і рекомендації ґрунтуються на особистих дослідженнях автора. Наукові ідеї та розробки, що належать співавторам опублікованих праць, у дисертації не використовувались. У статті «Кримінологічні проблеми застосування умовно-дострокового звільнення та заміни невідбутої частини покарання більш м'яким», написаній у співавторстві з С.І. Халимоном, дисертантом особисто запропоновано низку законодавчих змін щодо зменшення рівня вчинення повторних злочинів серед осіб, які звільнялись умовно-достроково (авторський внесок складає 60 %).

У статті «Актуальні проблеми застосування амністії в Україні», написаній у співавторстві з А.О. Шванською, дисертантом особисто обґрунтовано та запропоновано необхідність законодавчого закріплення положення, відповідно до якого основною умовою застосування амністії є наявність позитивних змін у поведінці засудженого (авторський внесок складає 80 %).

Апробація результатів дослідження. Положення дисертації обговорено на засіданні кафедри кримінального права і правосуддя Навчально-наукового інституту права і соціальних технологій Чернігівського національного технологічного університету.

Результати наукових досліджень, висновки та пропозиції автора оприлюднені на міжнародних і всеукраїнських науково-практичних конференціях, семінарах та круглих столах, зокрема: «Теоретико-прикладні засади правової науки: сучасний вимір: матеріали науково-практичної конференції» (м. Запоріжжя, 25 грудня 2014 р.); «Модернізація системи професійної підготовки пенітенціарного персоналу: питання філософії права,

педагогіки й психології, теорії і практики» (м. Чернігів, 6 червня 2014 р.); «Особливості формування законодавства України: філософсько-правові, історичні та прикладні аспекти» (м. Івано-Франківськ, 27 березня 2015 р.); «Ukraine – EU. Modern technology, business and law : collection of international scientific papers : in 2 part. Part 2. Modern engineering. Sustainable development. Innovations in social work: philosophy, psychology, sociology. Current problems of legal science and practice» (Kosice, Slovakia, Marcy 30–April 2, 2015); «Євроінтеграційні процеси як основа соціально – економічної перебудови України» (м. Київ, 28 лютого 2015 р.); «Проблеми протидії злочинності у XXI столітті: вітчизняний та міжнародний досвід» (м. Чернігів, 24 квітня 2015 р.); «Модернізація системи вищої освіти в контексті закону України «Про вищу освіту» (м. Чернігів, 5 червня 2015 р.); «Теоретичні та практичні питання стану дотримання прав уразливих категорій засуджених та звільнених» (м. Київ, 19–20 квітня 2016 р.); «Ukraine – EU. Modern technology, business and law : collection of international scientific papers : in 2 part. Part 2.» (Slovak republic - Poland, April 19–23, 2016); «Безпека людини в умовах глобалізації: сучасні правові парадигми» (м. Київ, 24 лютого 2017 р.); «Актуальні проблеми кримінального права, процесу, криміналістики та оперативно-розшукової діяльності» (м. Хмельницький, 3 березня 2017 р.); «Право як ефективний суспільний регулятор» (м. Львів, 16–17 лютого 2018 р.); «Сучасна університетська правова освіта і наука» (м. Київ, 23 лютого 2018 р.).

Публікації. Основні положення дисертації викладено у 40 публікаціях, серед яких: одна одноосібна монографія, 17 наукових статей, опублікованих у виданнях, перелік яких затверджено МОН України як фахових з юридичних наук; 8 – у зарубіжних наукових виданнях за профілем дисертації та виданнях, перелік яких включений до наукометричних баз; 1 – в іншому науковому виданні; 13 тез доповідей, що увійшли до збірників науково-практичних конференцій та семінарів.

Оцінка структури та змісту дисертації, її завершеності в цілому. Структура дисертації є цілком логічною та послідовною. Дисертаційне

дослідження складається із п'яти розділів: перший – «Теоретичні та методологічні засади дослідження заохочення в кримінально-виконавчому праві», другий – «Поняття заохочення у кримінально-виконавчому праві», третій – «Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання та заміна невідбутої частини покарання більш м'яким як форми заохочення засуджених», четвертий – «Особливості застосування заходів заохочення до осіб, які відбувають покарання не пов'язані із позбавленням волі», п'ятий – «Основні напрями удосконалення законодавства про застосування заходів заохочення щодо засуджених осіб».

Репрезентативним видається обсяг наукових праць, проаналізованих у підрозділі 1.1 «Стан наукової розробки проблем застосування заохочень в кримінально-виконавчому праві». Н. В. Коломієць вдало визначено коло питань, не охоплених дослідженнями вітчизняних і зарубіжних вчених-пенітенціаристів, які потребують наукового осмислення й практичного розв'язання з метою підвищення ефективності діяльності органів та установ виконання покарань щодо застосування заохочувальних норм до засуджених.

У 2 розділі «Поняття заохочення у кримінально-виконавчому праві» здійснено повний та всебічний аналіз правового заохочення як форми державного схвалення соціально очікуваної поведінки, розкрито проблему розуміння заохочення як особливого виду стимулювання поведінки засуджених. На підставі зазначеного вище Н. В. Коломієць сформувала із родового поняття «заохочення» видову дефініцію «заохочення у кримінально-виконавчому праві» та обґрунтувала їхню класифікацію за групою критеріїв, що задовольняють потреби як пенітенціарної теорії, так і практики. Потужним видається й методологічний інструментарій, що являє собою синтез загальнонаукових та спеціально-наукових методів.

Заслуговує на схвальну оцінку вміння автора рецензованої роботи вести науково аргументовану й водночас коректну наукову дискусію щодо заміни невідбутої частини покарання більш м'яким й можливості умовно-дострокового звільнення від відбування покарання саме як заходів заохочення засуджених.

Позитивною стороною в 3 розділі «Умовно-дострокове звільнення від відбування покарання та заміна невідбутої частини покарання більш м'яким як форми заохочення засуджених» є охоплення не лише кримінально-виконавчих засад (чому приділено переважну частину дослідження), а й кримінально-процесуальних (підрозділ 3.3) та кримінологічних (підрозділ 3.4) аспектів досліджуваної проблематики, що свідчить про повноту викладу предмета дослідження, досягнення поставленої мети й вирішення окреслених наукових завдань.

У контексті наведеного своєчасним є вироблення Н. В. Коломієць пропозицій щодо розширення системи заходів заохочення, чому присвячено розділ 4 «Особливості застосування заходів заохочення до осіб, які відбувають покарання, не пов'язані з позбавленням волі». Зазначимо, що Н. В. Коломієць здійснила одну з перших спроб дослідження за вказаним напрямом, адже переважна більшість учених дотепер досліджували систему заходів стимулювання правослухняної поведінки засуджених крізь призму покарань, пов'язаних із ізоляцією особи від суспільства.

Розділ 5 «Основні напрями удосконалення законодавства про застосування заходів заохочення щодо засуджених осіб» має значну теоретичну цінність та прикладну значимість для науки кримінально-виконавчого права.

Отже, аналіз змісту самої дисертації, а також наукових праць здобувача, опублікованих за темою дисертаційного дослідження, використаних літературних джерел, методології та методики творчого осмислення отриманої інформації, ступеня обґрунтованості результатів дослідження свідчать про те, що докторська дисертація Н. В. Коломієць є завершеною монографічною науково-дослідною роботою, яка виконана автором особисто.

Значення дисертаційної роботи здобувача для науки і практики та можливі конкретні шляхи використання результатів дослідження. Дисертаційна робота Н. В. Коломієць дає певний поштовх для подальших

теоретичних досліджень проблем застосування заходів заохочення у кримінально-виконавчому праві. Сформульовані й аргументовані в дисертації теоретичні положення, висновки та пропозиції упроваджено й надалі може бути використано, насамперед, із метою вдосконалення практичної діяльності органів та установ виконання покарань у сфері застосування заходів заохочення до засуджених осіб як вагомого чинника їх виправлення.

Висновки та рекомендації, що містяться у роботі, можуть бути враховані під час подальшого вдосконалення законодавчих положень кримінального, кримінального-виконавчого законодавства.

Про повноту викладення наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації свідчить та обставина, що результати дисертаційного дослідження відображені у сорока наукових публікаціях дисертанта, у тому числі: одній одноосібній монографії, 17 статтях, опублікованих у фахових виданнях, 8 статтях у зарубіжних наукових виданнях за профілем дисертації та виданнях, перелік яких включений до науково-метричних баз; 1– в іншому науковому виданні; 13 тезах доповідей, що увійшли до збірників науково-практичних конференцій та семінарів.

Структура автореферату повністю відповідає структурі тексту дисертації, його зміст відбиває основні положення та результати дослідження, викладені в дисертації. Оформлення дисертаційної роботи відповідає встановленим вимогам.

Водночас, дисертаційна робота Н. В. Коломієць «Заохочення у кримінально-виконавчому праві: теоретичні засади та практика застосування» не позбавлена окремих дискусійних моментів, зокрема:

1. Н. В. Коломієць у дисертаційній роботі аналізує та досліджує не тільки статті КВК України, які передбачають заходи заохочення, а й заохочувальні норми, які містяться в кримінально-виконавчому кодексі, зокрема, ч. 7, ч. 8 ст. 59; ст.100; ст. 101; ст. 111; ч. 2 ст. 138; ст. 139 та ін. Однак у вказаному переліку немає ст. 151-1 КВК України. Постає питання:

допущено помилку чи науковець взагалі не ставив за мету досліджувати процес відбування покарань засуджених до довічного позбавлення волі.

Доцільно нагадати, що Законом України від 21.01.2010 № 1828-VI «Про внесення змін до Кримінально-виконавчого кодексу України щодо забезпечення прав засуджених осіб в установах виконання покарань» уперше було запропоновано елементи прогресивної системи щодо засуджених до довічного позбавлення волі, а саме: КВК України доповнено ст.151-1 «Зміна умов тримання засуджених до довічного позбавлення волі». Вважаємо за необхідне порадити науковцю викласти власну позицію щодо засуджених до довічного позбавлення волі або виправити допущену помилку.

2. У висновках до першого розділу автор не згадує про підрозділ 1.2 (теоретико-методологічні засади дослідження) і не зазначає результати розробленої методологічної основи дослідження заохочення в кримінально-виконавчому праві.

3. Дисертантом неодноразово в різних розділах дисертації наводиться перелік заходів заохочення засуджених, визначених законодавством, - це не надає роботі репрезентативності.

4. Доцільно було б у контексті дослідження автору опрацювати на теоретичному рівні характерні ознаки й навести тлумачення категорій «засуджений став на шлях виправлення», «засуджений довів своє виправлення» та похідних від них.

5. У розділах 2 - 5 автор полемізує щодо дієвості різних видів заохочень, які застосовуються до різних категорій засуджених. Проте така полеміка, на нашу думку, має суто теоретичний характер, висновки стосовно ефективності передбачених законодавством видів заохочень базуються на особистих припущеннях і не мають достатнього емпіричного підґрунтя. Для досягнення належного наукового результату доцільно було б дослідити ефективність застосування заходів заохочення хоча б у рамках вивчення роботи окремих установ та органів виконання покарань.

6. У роботі неодноразово констатується недосконалість визначеної законодавством системи заохочень, які застосовуються до засуджених, зокрема, на с. 106 та с. 325–327, однак за результатами дослідження дисертанту не вдалось сформулювати та запропонувати оптимальної системи заохочень для різних категорій засуджених.

7. У четвертому розділі «Особливості застосування заходів заохочення до осіб, які відбувають покарання, не пов'язані з позбавленням волі» Н. В. Коломієць аналізує види покарання, не пов'язані з позбавленням волі та заходи заохочення, що застосовуються до осіб, які відбувають такі покарання. Однак необхідно сформулювати позицію щодо відсутності заходів заохочення до засуджених, які відбувають покарання у виді громадських робіт.

8. У п'ятому розділі «Основні напрями удосконалення законодавства про застосування заходів заохочення щодо засуджених осіб» характеристика міжнародного досвіду, застосування заохочень до різних категорій засуджених, зводиться переважно до цитування положень законодавства різних країн, де передбачені відповідні заходи заохочення, висновки щодо їх дієвості, виокремлення найбільш прогресивних та ефективних заходів заохочення та пропозиції щодо їх включення до вітчизняного законодавства майже немає.

9. Не можна беззаперечно погодитись із твердженням автора щодо належності умовно-дострокового звільнення від відбування покарання та заміни невідбутої частини покарання більш м'яким до заходів заохочення.

Насамперед ці норми передбачені КК України як засоби виправлення, можливість їх застосування чітко відтермінована в часі від початку відбування покарання та диференційована для різних категорій засуджених. Також зазначено цілком конкретні умови, за яких можуть бути застосовані ці норми, а саме: засуджений сумлінною поведінкою і ставленням до праці довів своє виправлення - для умовно-дострокового звільнення від відбування покарання; та засуджений став на шлях виправлення - для заміни невідбутої частини покарання більш м'яким.

Отже, положення цих норм є стимулом для правомірної поведінки засуджених, оскільки передбачають можливість позитивних змін у правовому статусі засудженого через певний проміжок часу й у разі виконання певних умов.

Крім того, положення, які містяться в зазначених нормах, можуть бути застосовані лише один раз за період відбування покарання. У їх застосуванні може бути відмовлено за наявності визначених законодавством обставин. Також законом визначено конкретний строк (1 рік або 6 місяців для різних категорій засуджених), після завершення якого можливий повторний розгляд їх застосування. Особливий порядок розгляду передбачає, що вони можуть бути застосовані лише за рішенням суду. Визначений спосіб застосування згаданих норм надає їм ознак пільги із заохочувальним змістом.

У КВК України зазначені норми лише дублюються, не передбачається жодних умов їхнього застосування, і мають фактично інформаційний характер, щоб звернути увагу засудженого на реальну можливість позитивних змін у особистому правовому статусі за певних умов.

Наразі законодавець виключив їх із переліку заохочень, що застосовуються до осіб, позбавлених волі.

Викладені вище зауваження дають можливість ведення наукової дискусії за змістом дослідження.

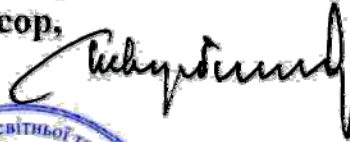
Загальний висновок по дисертації

Проведене Коломієць Наталією Володимирівною дисертаційне дослідження на тему «Заохочення у кримінально-виконавчому праві: теоретичні засади та практика застосування» є завершеним монографічним дослідженням, що містить раніше не захищені наукові положення у галузі кримінального та кримінально-виконавчого права, які спрямовані на розв'язання важливої наукової та прикладної проблеми. За своєю актуальністю, ступенем наукової новизни, рівнем теоретичного й практичного значення дисертація повністю відповідає необхідним нормативним вимогам, визначеним п.п. 9, 10, 12, 13 Порядку присудження наукових ступенів, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів

України від 24.07.2013 р. №567, а її автор Коломієць Наталія Володимирівна на підставі успішного прилюдного захисту заслуговує на присудження їй наукового ступеня доктора юридичних наук за спеціальністю 12.00.08 – кримінальне право та кримінологія; кримінально-виконавче право.

Офіційний опонент

**директор Департаменту аналітичної роботи
та організації управління
Міністерства внутрішніх справ України
доктор юридичних наук, професор,
заслужений юрист України**

Вербенський М.Г.

Підпис М.Г. Вербенського засвідчує:

М. І. Грамачко
31.05.2018р.